ELTE-IK Matematikai alapok 2020. őszi félév

11. Komplex számok

az "Órai feladatok" szakasz 2.a, 2.b, 2.c, 2.e, 2.g, 2.h, 3.a, 12.a, 12.b, 12.c, 12.d feladatainak megoldása
(írta: Tóth Viktória)

11.2.1. Órai feladatok / 2.a

$$\frac{1}{2-3i} = \frac{2+3i}{(2+3i)(2-3i)} = \frac{2+3i}{4-9i^2} = \frac{2+3i}{13} = \frac{2}{13} + \frac{3}{13}i$$

11.2.1. Órai feladatok / 2.b

$$\frac{1+5i}{3+2i} = \frac{(1+5i)(3-2i)}{(3+2i)(3-2i)} = \frac{1\cdot 3 - 5\cdot 2\cdot i^2 - 2i + 15i}{9+4} = \frac{13+13i}{13} = 1+i$$

11.2.1. Órai feladatok / 2.c

$$(1-2i)(5+i) = 1 \cdot 5 - 2i \cdot i - 10i + i = 7 - 9i$$

11.2.1. Órai feladatok / 2.e

$$(2-i)^2 + (2+i)^3 = (3-4i) + (2+11i) = 5+7i$$

Mellékszámítások:

$$(2-i)^2 = 2^2 - 2 \cdot 2i + i^2 = 3 - 4i$$

$$(2+i)^3 = 2^3 + 3 \cdot 2^2 \cdot i + 3 \cdot 2 \cdot i^2 + i^3 = 2 + 11i$$

11.2.1. Órai feladatok / 2.g

Közös nevezőre hozunk, összevonunk, majd egyszerűsítünk:

Rozos nevezore nozunk, osszevonunk, maju egyszerüstünk.
$$\frac{1+i}{3-i} + \frac{3-i}{1+i} = \frac{(1+i)(1+i)+(3-i)(3-i)}{(3-i)(1+i)} = \frac{1+2i-1+9-6i-1}{3-i^2+3i-i} = \frac{8-4i}{4+2i} = \frac{4-2i}{2+i} = \frac{(4-2i)(2-i)}{(2+i)(2-i)} = \frac{8-2-4i-4i}{4+1} = \frac{6-8i}{5} = \frac{6}{5} - \frac{8}{5}i$$

11.2.1. Órai feladatok / 2.h

Közös nevezőre hozunk, összevonunk, majd egyszerűsítünk:

$$\frac{(1+i)^2}{1-i} + \frac{(1-i)^3}{(1+i)^2} = \frac{(1+i)^4 + (1-i)^4}{(1-i)(1+i)^2} = \frac{-4-4}{2+2i} = \frac{-8}{2+2i} = \frac{-4}{1+i} = \frac{-4(1-i)}{(1+i)(1-i)} = \frac{-4+4i}{2} = -2 + 2i$$

Mellékszámítások:

$$(1+i)^4 = ((1+i)^2)^2 = (2i)^2 = 4i^2 = -4$$

 $(1-i)^4 = ((1-i)^2)^2 = (-2i)^2 = (-2)^2 \cdot i^2 = 4i^2 = -4$

11.2.1. Órai feladatok / 3.a

Behelyettesítéssel igazoljuk:

$$(1+3i)^2 = 1+6i+9i^2 = -8+6i$$

$$(1+3i)^3 = (1+3i)^2 \cdot (1+3i) = (-8+6i)(1+3i) = -26-18i \\ (1+3i)^3 - (1+3i)^2 + 8(1+3i) + 10 = (-26-18i) - (-8+6i) + (8+24i) + 10 = 0, \text{ tehát gyök.}$$

$$x^3 - 1 = 0$$

 $x_1 = 1$ az egyik megoldás, ennek segítségével (gyöktényező leválasztásával) szorzattá alakítunk (pl Horner-eljárást használva):

$$x^3 - 1 = (x - 1)(x^2 + x + 1)$$

Így az egyenlet többi gyökét megkapjuk, ha megoldjuk a másodfokú egyenletet:

$$x^2 + x + 1 = 0$$

$$x_{2,3} = \frac{-1 \pm \sqrt{1-4}}{2} = \frac{-1 \pm i \cdot \sqrt{3}}{2} = \frac{-1}{2} \pm \frac{\sqrt{3}}{2}i$$

11.2.1. Órai feladatok / 12.b

$$x^4 - 1 = 0$$

$$(x^2-1)(x^2+1)=0$$

$$(x-1)(x+1)(x^2+1) = 0$$

$$x = 1 \text{ vagy } x = -1 \text{ vagy } (x^2 + 1 = 0 \iff x = \pm i)$$

Tehát az egyenletnek 4 megoldása lett.

11.2.1. Órai feladatok / 12.c

$$x^2 - 2\sqrt{2}x + 5 = 0$$

$$x_{1,2} = \frac{2\sqrt{2} \pm \sqrt{8-20}}{2} = \frac{2\sqrt{2} \pm 2\sqrt{3}i}{2}$$

11.2.1. Órai feladatok / 12.d

$$x^3 - 9x^2 + 18x + 28 = 0$$

 $x_1 = -1$ gyöke az egyenletnek, ennek segítségével (gyöktényező leválasztásával) szorzattá alakítunk (pl Horner-eljárást használva):

$$(x+1)(x^2 - 10x + 28) = 0$$

Így az egyenlet többi gyökét megkapjuk, ha megoldjuk a másodfokú egyenletet:

$$x_{2,3} = \frac{10 \pm \sqrt{100 - 112}}{2} = \frac{10 \pm i\sqrt{12}}{2} = \frac{10 \pm i \cdot 2\sqrt{3}}{2} = 5 \pm \sqrt{3}i$$